перець

№ 4 (423). РІК ВИДАННЯ XX Ціна 1 крб. КИЇВ. ЛЮТИЙ 1960

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО.

ПОРТРЕТ ДАРМОЇДА

У цьому номері

★ *Про хороше — з добрим серцем, про погане — з гірким перцем. (Стор. 2).*

★ *Як роботу масову часом перетворюють на роботу касову. (Стор. 6—7).*

★ *Як із скромної зарплати ростуть високі палати. (Стор. 6—7).*

★ *До чого телевізор „Львів“ одного глядача довів. (Стор. 10).*

★ *Чудо з чудес: у Вознесенську мамонт воскрес! (Стор. 11).*

Перчику для бадьорості!

Так, у добрий час почала донецька Костянтинівка свій похід за 200 пудів зерна з гектара на круг.

Який маяк змагання запалила Рязань!..

І нові потужні ракети націлюються на планети сонячної системи...

І всеможець-народ розворушив, підняв-таки багатства Курської магнітної аномалії, які дрімали віками...

І спасибі бригаді комуністичної праці Петра Махоти, яка зобов'язалася дати якнайбільше понадпланового металу, щоб пішов той метал на збільшення виробництва сільськогосподарської техніки.

Піснею небувалої творчості скрізь дзвенить семирічка!

І про костянтинівський почин — скільки хороших слів уже сказано. Чи то ж треба ще щось додавати?

Треба.

Пам'ятаєте, коли на Пленумі ЦК КПРС товариш М. С. Хрущов закликав українців: «Прискорюйте крок, товариші», коли поставив прикладом для України успіхи Рязані, що тоді ще було сказано?

«Ось, товариші українці, сьогодні ми вас перчиком підбадьорили, а то ви думали, що вже бога за бороду держите...»

Тож якраз і слід додати до загальної суми надійних резервів походу за 200 пудів:

— Перчику для бадьорості!

* * *

Що таке «мало»? Що таке «багато»?

На Львівщині якось зустрів я товариша Афоніна, голову колгоспу із Стрия. Цікаво оцінив свою роботу чоловік! Ніхто його не гудить, колгосп — серед передових. Проте на районній партконференції ось яким було слово Афоніна:

— Своє зобов'язання ми виконали — дали в першому році семирічки на сто гектарів по сорок п'ять центнерів м'яса і триста десять центнерів молока. Здається — не мало. Але стоїть перед очима у мене той тамбовський колгосп, де головує т. Андрєєва. І молока там надоїли більше, а м'яса — аж утричі більше! Та хіба ж ми на це неспроможні?

Промова промовою, а далі Афонін зробив ось як.

Був у колгоспі роботящий мовчазний свинар Шиш Панько Іванович. Отож і подалися, не чекаючи ніяких запрошень, Афонін з Шишем до тоді ще не дуже знаменитого Чижа і за десять днів у себе перебудували все на відгодівлі — і станки, і дворики для вигулу, і кормушки. «Якщо я добрий голова, — міркував Афонін, — я створю своєму Шишеві всі умови — не гірші за ті, що в Чижа».

І мовчазний Панько Іванович заговорив, та ще як красномовно:

— І Шиш дасть стільки ж свинини, скільки дає Чиж!

...Це колись казали: «У сусіда розуму не позичиш». Тепер — будь ласка, позичайте! Хороший досвід позичайте. Саме в цьому й розум.

* * *

Скільки учасників походу за 200 пудів! Та де ж для всіх їх перцю набрати?

О, в народі набрати. До людей ще уважніше прислухатися!

Знаєте, кому сьогодні охоче підсипав би перчику Євген Вікторович Блажевський, відомий одеський «Марко Озерний»?

Самому ж Котовському районові!

Прикро старому... Як гримів кілька років тому Котовськ! Сам Блажевський одинадцять років підряд бере зерна кукурудзи не менше шістдесяти двох центнерів з гектара. Рівнялися й інші на нього дружно. Та ось виїхали з району колишні керівники, і щось не чути з Котовська голосів нових героїв колгоспної землі.

Хіба ж відгукнувся Котовськ Костянтинівці?

І журиться старий:

— Губимо ми славу помаленьку. А якби все розпочате до кінця доводили, гриміла б і тепер про нас слава, як колись.

Написала рука «Котовськ», а в думках — Шпола. Як її не згадаєш?

Шполу, знамениту Шполу, щось теж погано стало чути. Де нові Зірки Шполи? Чи й там заспокоїлись, охололи? Аби, мовляв, мені місяць світив, а звізди — дарма...

* * *

Тільки недалека людина побачить в успіхах Рязані лише «м'ясо» чи то «молоко й м'ясо»...

Ні, рацію має один мій співрозмовець, який так визначив:

— Перемога Рязані? Це — жінки й молодь! І, звичайно, керівники, які бачать не тільки під носом.

Так, жінки — тема не лише «восьмобережнева».

Є серед рязанських героїнь Наталка Афанасіївна Моторина, секретар Сапожковського райкому партії. Ось політ думки цієї людини: роздумуючи над життям району, вона пригадала пророчі слова великого Чернишевського:

«Яким правильним, сильним, проникливим розумом наділено жінку від природи! І цей розум лишається без користі для суспільства, воно відкидає його, воно пригнічує його, воно глушить його, а історія людства пішла б у десять разів скоріше, якби цей розум не відкидався, не убивався, а діяв».

Так ми й докопалися до найглибших коренів рязанського прискорення. Відмінно діють і чоловічі й жіночі уми.

Як пишається Наталка Афанасіївна, що в колгоспах району трудяться двадцять дві жінки — агрономи й зоотехніки, і більшість із них — своїх же колгоспів вихованки!

Багато славних жінок підніс колгоспний лад в усіх областях. Проте корисно порівняти — і Сумам, і Вінниці, і Кіровограду й іншим нашим областям — скільки є жінок — секретарів райкомів, голів колгоспів, зоотехніків, бригадирів у Рязані і в них? П'ятдесят тисяч юнаків і дівчат працюють на рязанських ланах і фермах. А у вас, сумчани, кіровоградці?

І подумати над тим, чому в Рязані головою обласної громадської комісії по щомісячному підведенню підсумків соціалістичного змагання є Параска Миколаївна Коврова, найстаріша доярка колгоспу «Фундамент соціалізму», а вже її заступником — секретар обкому КПРС К. Ф. Чачин.

Подумати і пошукати: де приховались надто вперті прихильники давно застарілого твердження:

— Без бабів обійдемось, у Запорізькій Січі бабів не було.

* * *

Всі хочуть піднести вище честь свого району.

Але — якою ціною?

Як у Таращі?

Чи як у Березані?

Обидва райони на Київщині; і в Таращу і в Березань недавно прийшли нові керівники.

У Таращі секретарем райкому обрали т. Попова. За рік район — не пізнати. Не стало в районі лайки, погроз, окриків, на які такий щедрий був попередник Попова — т. Плотень. Розумом, організаторською роботою почали брати. Знаючим спеціалістам дали дорогу. На міцному фундаменті будують роботу — налагодили, нарешті, культурне, цілорічне виробництво місцевих добрив.

У Березані — сумний підсумок. До кінця року довелося позбавити довір'я секретаря райкому т. Мороховця. Обрав він хоча й «швидкісний», але фальшивий метод просування до слави. Морочитися з торфом, гноєм, силосом? А чи не простіше приписати у відповідних графах і гній, і силос, і торф? Першим же одрапортуєш і «зведення закриєш»! Навіщо морочити собі голову відгодівлею телят-поросят, коли можна купити готову свинину по десять карбованців за кілограм і... продати м'ясокомбінатові на карбованець дешевше. Безглузді збитки? Зате — у зведенні — ажур.

Закомизиться статистик з інспектури ЦСУ? Редактор райгазети запротестує? Оголосимо їх «антипатріотами району»! Головне — міцно тримати районну булаву...

Забули тільки...

«До булави треба голови».

Чесної голови, невтомних рук.

Ніякої честі не приніс Березані окозамилювач Мороховець!

* * *

Може, це найвище вміння — дивитися в очі критиці, не крутити, не викручуватись, вчасно розправлятися з недоліками.

Чую якось бесіду: самозакоханому керівникові району кажуть правду у вічі про безладдя в заготівлі кормів, про факти неправильного ставлення до спеціалістів. Дружньо говорить людина, добра бажаючи. Але...

Ох, і засовався на стільці секретар райкому. Ох, і наїжачився!

І такі характерні «ступені» сприйняття критики.

Спочатку — не дивлячись у вічі:

— Так що ж, значить, ми тут всі дурні в районі зібралися?

Помилуйте, заперечують секретареві, чому ж дурні, район — велика махина, ви могли цього недобачити...

Тоді — ще один ступінь «наїжачування»:

— Ви, мабуть, хочете, щоб ми всі інфаркт в районі одержали? І голова, і я, і голови колгоспів? І так здоров'я не жаліємо, день від ночі не відрізняємо...

Помилуйте,—розпалюється й критик. Хто ж вам хоче псувати здоров'я? Зберегти хочу здоров'я, коли критикую. І... правду кажучи,— чи не перебільшуєте ви щодо інфарктів? Та ще масових?

Тоді блискають очі секретаря гнівом і... хитрістю — це черговий ступінь «наїжачування»:

— Та у нас більше недоліків, ніж ви кажете! Ви знаєте, скільки у нас недоліків? Тьматьмуща! Ви того не знаєте, що ми знаємо...

Недоліків — більше, готовий визнати й інші, аби лиш не ті, на які йому пальцем тичуть...

І чим же закінчився цей діалог?

На щастя, багато наговоривши один одному неприємного, співбесідники зійшлись-таки на одному:

— Якщо Чиж обіцяє в п'ять разів збільшити виробництво свинини — а такі Чижі скрізь тепер розлітались, — значить, і в першому-ліпшому районі керувати треба теж у п'ять разів краще.

Залізна необхідність!

* * *

...Найнеприємніше — коли людина займає просто-таки «кругову оборону» проти передового досвіду, якщо цей досвід у когось іншого народився.

Доходить до пліток, до поганого скепсису, пробує вишукати якийсь затемнений бік, аби тільки не помітити головного. Нібито втіхи шукає в тому, що сам недоріс, не доробився до кращих показників.

Скільки разів життя било скептиків, наступало на язики наклепникам.

Не вірили першим п'ятисотенницям. «Приписки», мовляв, «виключні умови», «улюбленці»...

А незвичайний рекорд перших п'ятисотенниць давно повторено в усіх областях багатьма сотнями ланок. І у нас уже є колгоспи, які збирають п'ятисотенні врожаї на всій площі посіву.

Не вірили, що можна виробити сто центнерів м'яса на сто гектарів. Це була дивина, і скептики з базіками старалися: «Нісенітниці!», «Штучно роздувають!»

А тепер це «штучне» — як з води росте всюди.

«Ми хоча не розвиваємось, зате не забріхуємось»... Ця філософія каплунів ще Щедріним висміяна. Забріхуватись не треба, базік у нас не панькають, а розвиватися, рвучко нарощувати успіхи — в семирічці це обов'язок всіх.

* * *

Всім у добрий час! І рязанські темпи наздогнати! І двісті пудів вибороти!

Лише одного не забувати: Рязань стояти на місці не збирається.

Добре запасатися — і сміливістю, і дерзанням, і... перчиком для бадьорості!

Олександр МИХАЛЕВИЧ.

АДАМ І ЄВА НА РОВЕНЩИНІ

У багатьох колгоспах занедбали сади і вони дають низькі врожаї. На Ровенщині, наприклад, одержують по півтора центнера фруктів з гектара, або по 1 кг з дерева.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

Є в а (до Адама). — Спокусила б я тебе, та, бач, яблук немає...

НА ВУЛИЦІ СВІТЛО СЯЄ...

Центральна вулиця села Володарського (у Сталінській області) вечорами сяє ясними вогнями. Місячна буде ніч, чи то чорна, як дьоготь, — на тій вулиці видно, хоч голки збирай. Один із жителів села запевняє:

— Тільки на Невському проспекті в Ленінграді трішечки світліше, ніж у нас. А Хрещатик тягатися з нами не може...

Добре прогулюватись такою вулицею!

Але зверніть з неї праворуч або ліворуч, і ви побачите ще більше диво: у хатах блимають гасові лампи.

Як же це виходить?

Невже люди так полюбили каганці, що розлучатися з ними не хочуть? Ні, не в цьому причина.

Ось не дуже давно колгоспниця Мазуренко захотіла електрикою освітитися, подала про це заяву директорові комбінату комунальних підприємств Медріну.

— Це можна, — сказав директор. — Завтра до вас прийде електрик.

І електрик прийшов... через рік.

Подивився той електрик на вдовину хату, оглянув стелю, стіни і сказав:

— Проводів, хазяєчко, внутрішніх немає. Купити доведеться... Електрики із нашого СМУ-2 можуть продати. Я теж продати можу, якщо гроші маєте.

— Скільки ж воно буде коштувати? — спитала жінка.

І почав електрик загинати пальці:

— Чотири патрони, три вимикачі, розетка, лічильник... п'ятсот карбованців... Зовнішня проводка — ще вісімсот... Та за роботу триста... І ще...

Далі жінка вже не чула, що електрик молов. А той, захопившись арифметикою, «наплюсував» близько двох тисяч карбованців!

Тепер ясно, чому в селі Володарському гасові лампи в хатах блимають?

Х И Ж І М И Ш І

Миші і пацюки як об'єкти фейлетонів вже фігурували не раз. Але роль їм відводилася другорядна: коли згадувалося про комірника чи завмага, що недостачу велику мають і на мишей кивають, мовляв, миші все оте стеребили.

У нашому випадку миші і пацюки стають головними героями, бо вже від них життя нема.

Немає життя від мишей у кіровоградському ательє індпошиву. Немає життя від пацюків на свинофермі колгоспу імені Сталіна, Перемишлянського району на Львівщині.

Миші в Кіровограді поводять себе дуже зухвало. За минулий рік вони стеребили 150 віників і 15 метрів ватину. Харчування мишей обійшлося ательє в 1215 карбованців. А коли до цих грошей додати ще 1314 карбованців, що їх злупило кіровоградське «Профдезбюро» за знищення мишей, то вийде 2529 карбованців. До речі, оте саме «дезбюро» жодної миші не знищило. Після хімікатів миші почувають себе у повному розквіті сил.

Точнісінько так, як пацюки на Львівщині, котрих нічим не труїли. Пацюки починають витісняти свиней з ферми, малих поросят лякають, старих кнурів за вуха кусають.

А в завідуючого фермою т. Ольховича рука на пацюків не піднімається. Почув він, певне, казочку про те, як миша допомогла ріпку витягнути, і розводить тепер пацюків, щоб використовувати їх, як тяглову силу.

А для якої мети кіровоградські дезинсектори мишей підгодовують, невідомо.

БУВАЄ Ж ОТАКЕ НА СВІТІ!

Скажемо прямолінійно: працює людина, хороше, сумлінно працює.

Не терпить хапуг, не терпить злодюг.

Спинки не пригинає й поперека не вгинає. Начальник хапає, — і начальника у злочинах викриває. А їй, оцій чесній людині, кажуть:

— Дякуємо! Спасибі за чесність і сумління! Постраждали за критику, страждайте й далі!

Отака історійка трапилася у Полтаві.

Коротенько про історію. Майстер цеху міського комунального обслуговування комуніст Плотников Василь Антонович через газету і на зборах викривав темненькі махінації начальника контори Моргуна Андрія Євдокимовича.

Андрій Євдокимович на начальственні дибки — наклеп! Наговір! Кощунство!

А посему — критикана зняти з роботи!

Перевірили: правду робкор Плотников писав. Поновили на роботі.

Минув тиждень, минув другий — гоп — наказ: «Майстра Плотникова за те й за се, й просто ні за те і ні за се, з посади майстра перевести на роботу бригадира».

В Андрія Євдокимовича у резерві завжди був такий гачок: щось не так, — за ліве ребро, не критикуй начальства!

Знову перевірили дописа робкора Плотникова — суща правда.

Зняли Моргуна з роботи. Хапугу зняли, а робкора на роботі майстра не поновили.

Виходить чудне: за критику з майстра зняли, мовляв, критикуй справедливо і далі, може, ще й з бригадира знімуть.

Критика — вона така штука, що даром не проходить!

Ол. КОВІНЬКА.

ВИПАДОК НА ЛЕКЦІЇ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Н у д ь г а. — Регламент!!!

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Коли прокидається авральник.

БАЙКИ У ДВА РЯДКИ

СОЛІДНИЙ ЗВІР

Баран побачив Лева край дороги:
— Солідний звір... коли б йому ще роги!

КАЗАВ ОСЕЛ...

— Хіба це сіно? Це ж суха трава,—
Сказав Осел — уперта голова.

ВІЛ І КІЗОНЬКА

— Ходімо пострибаємо в діброві! —
Сказала Кізонька поважному Волові.

ВОВКОВІ СУМНІВИ

Не може Вовк повірити Слону:
— Ти м'яса не їси?.. Та ну..?

ХВАЛИВСЯ КІТ

— Я справжній Тигр! — хвалився мурий Кіт.
Та гавкнув Пес — і Кіт майнув за пліт.

КОТЯЧА ГРА

Сховались Миші... Котик над норою:
— Невже не хочете пограться зі мною?

Павло КЛЮЧИНА.

Народні усмішки

ТРЕБА ГНАТА В ШИЮ ГНАТИ

Гнат — завтоком,
Хліб під боком,
Хай там трудиться косар.
Слава богу, що в Маланки
Повний бутель запіканки,
А в Шатаві є базар.

В Сави — квасно,
В Гната — масно,
Гнат прибавився у вазі.
Дві корівки... Свинку коле,
Вже не йде Гнатиха в поле —
Щось поштрикує в нозі...

— Треба Гната в шию гнати, —
Каже Сава до Петра. —
Годі жити в хаті скраю,
Цей злодюга забирає
Частку нашого добра.

Записано від колгоспника М. АНДРЄЄВА, с. Супрунківці, Кам'янець-Подільського району, Хмельницької області.

НАРОДНІ ПРИСПІВКИ

В Авратині над полями
Дрібний дощик сіє,
Тато хату замітає,
Бо дочка не вміє.

Щось коханий мій гордиться,
Каже, що прославився,
Бригадиром не годиться,
Іздовим не справився.

(Записано в с. Авратин, Волочиського району на Поділлі).

Милий мій казав, що він
Без науки проживе.
Подивився на кукурудзу,
Каже: — Просо польове.

Добре мать свою капусту,
Гарна справа — огірки.
Тільки в нашому городі
Позаводились вовки.

(Записано в Ярмолинецькому районі на Поділлі).

В хлопця мама Нимидора,
Як червона помидора;
Теж не робить з року в рік —
Головою ж чоловік.

В мами є гарненька донька,
Наче в лісі ягідонька.
Лежить щодня під вербою,
В неї ж татко головою.

(Записано у с. Малій Клітні, Красилівського району на Поділлі).

Записав І. ПЕСТОНЮК, аспірант Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР.

РАХІВНИК-ПІДЛАБУЗНИК

Якось прийшов я в контору колгоспу і запитав рахівника: «Де голова колгоспу?». Той відповів: «Товариш голова кудись пішов, але ковінька його ось стоять».

Повідомив Є. У. КОВАЛЬ з с. Брилівки, Ставищанського району, Київської області.

Микита ГОДОВАНЕЦЬ

Щасливий кінець

(БАЙКА)

— Минулася біда! Настануть дні щасливі!
Дивись, який збудовано сарай!
Кому дістанеться цей рай,
Тим ніночім вітри і холода, і зливи! —

Шуміли радісно в дворі
Малі й старі.
Сказав Індик із притиском на слові:
«Кому в сараї жить, як не Волові!
Створить йому над головою дах!
Прожив весь довгий вік в трудах,
Робив нам хліб і пашу, —
Тепер хай бачить правду нашу!..»

Та всі були здивовані без краю:
Ключ від сараю
Дістався... Вислюку.

— Та як же так? Нездарі, лайдаку
Вчинив хтось ласку отаку?
Та він не раз в садку, в городі
Ловився на шкоді! —

Сміється, бувши тут, Лисиця:
«А хто ключі давав йому? Ослиця!
Поїхав Кінь в далеку путь по ділу,
Лишив ключів Ослиці в'язку цілу...

Вислюк їй постачав сінця з городу,
Возив щодня з криниці воду
І в затишку, на самоті,
Лизав їй рану в копиті...»

———

Аж бачимо: одного ранку
Вислюк-догідник, гемонська душа,
Під дощиком зігнувсь коло коша,
А Віл в хліві жує смачну вівсянку,—
Вернувся Кінь, зробив перекиданку.

СПІВЕЦЬ КРАСИ

(До 50-річчя творчої діяльності Максима Рильського)

Від білих островів
шаланда відпливала
Крізь бурю й сніг на нові береги...
Поезія
мужнішою ставала,
Все більшало сердечної жаги.

Вже п'ять десятків літ
пливе в житті шаланда
Співця краси, співця Країни Рад.
Хай ще сто літ цвіте
поезії троянда
І стільки ж родить творчий виноград.

Текст Ю. КРУГЛЯКА

Дружній шарж І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

ТЕАТР ПЕРЦЯ

Зустріч Івана Карася з капелою бандуристів

(МУЗИКАЛЬНО-ВОКАЛЬНИЙ ЖАРТ)

ПІД ЧАС концерту капели бандуристів, десь у паузі, з-за лаштунків на сцену раптом з'являється, в супроводі бадьорої, бурхливої музики з опери «Запорожець за Дунаєм», Іван Карась.

КАРАСЬ. Здорові були,
Братове, орли!

ГОЛОСИ. Кара-ась!.. Іван Кара-ась!

КАРАСЬ. Еге ж, ну да, отой самісінький Карась... Та світ зовсім уже не той...

МОЛОДИЙ ГОЛОС (здивовано з захватом). Чесне піонерське, той самісінький... Та як же це? Та що ж це, дядьку Карасю!?!

КАРАСЬ (співає).

Ось послухай, що вчинилось,
Страх мене бере й тепер!
Лишенько, таке зробилось!
Трохи, трохя я не вмер.
Та було ж мені мороки,
Та й набрався я біди...
Проблукав три роки, поки
Якось трапив я сюди...

Куди не вдарюся, і знову — не туди... Куди не подамся, ніде тобі ніякої ознаки того, що було... Тут же тільки тирса навколо шелестіла... та в небі ширяли орли. Земля ж та сама, а географія вже не та!.. Тут же, на цьому місці, Дніпровські пороги були... Кодак, Будило, грізний Ненаситець!.. Боже мій, скільки вони люду потопили в Дніпрі Славутичі!.. А тепер їх самих люди навіки втопили в Дніпровському синьому морі. (Карась стомлено сідає на пеньок). Ху!.. Наче обмарило... І все ж, туди я потрапив чи не туди?

ГОЛОСИ. Потрапив ти, Карасю, саме туди, куди тобі й треба!

КАРАСЬ (пильно й захоплено вдивляється в бандуристів). Самі козарюги!.. Еге ж... Справжня тобі Запорізька Січ!..

(Один з бандуристів тихенько підкрався ззаду до Карася і на саме вухо йому заспівав голосом Одарки з опери «Запорожець за Дунаєм»).

БАНДУРИСТ.

Відкіля це ти узявся,
Де ти досі пропадав?
Хоч би бога побоявся,
Хоч би трохи сором мав.

(Карась підхопився, але з місця так і не рушив. Утягши голову в плечі, він перелякано тільки водить очима то в один, то в другий бік).

МОЛОДИЙ ГОЛОС.

Та не бійся, дядьку Карасю,
Тут вашої жінки Одарки нема...

КАРАСЬ.

Зелений козаче, не смійся дарма,
Немає, то буде. Клянусь тобі я!
Навіки безсмертна Одарка моя.
Чує серце моє —
Вона десь тут є!
Хоч я її в вічі поки що не бачу,
Та скрізь пізнаю я Одарчину вдачу,
І в тій кукурудзі, що стала мов ліс!
І в тім буряку, що й себе переріс!..
А може, прибрала собі псевдонім,
Та й ходить між вами спокійно у ним...
Майнула у мене здогадка зненацька:
А може, Одарка — Галина Буркацька,
Чи Степанида Вишгак,
чи Євгенія Долинюк,
Про яких лине слава і гук-перегук?!!
В яких по дві зірки на грудях сія...
Отам, поміж ними й Одарка моя!
Бо вона така сама, як я.

perec-ua.
perec-ua.

Ой, беруть дуку за чуб, за руку,
Третій в шию б'є:
«Ой, не йди туди, превражий сину,
Де голота п'є!»

КАРАСЬ. Молодці! Грім мене вбий, молодці!.. Достойні в мене нащадки!..

ГОЛОСИ. Куди ж ти наш, дорогий предку, тепер думаєш податися?

КАРАСЬ (починає співати нову пісню, яку потім підхоплює хор).

Зріжу вуса я додолу,
Поголюсь! А по всьому —
Поступлю до комсомолу,
Та путівку візьму,
Та поїду помагать
Шахти й домни будувать!
Бо такі ми зроду всі
Непосидьки Карасі.

ХОР.

Час
У нас
Тепер погожий, —
Радість людям він несе!
Зробимо ми все, що зможем,
А зробить ми можем все!

КАРАСЬ.

Гори виправим навіки,
Нащо їм стояти здря!
Зашумлять в пустелі ріки,
Захвилюються моря!
Всі скарби взагалі,
Під землею й на землі,
Ми повернем, далебі,
На багатство собі!

ХОР.

Час
У нас
Тепер погожий,
Радість людям він несе.
Зробимо ми все, що зможем,
А зробить ми можем все!

КАРАСЬ.

Україно, в сонці, в цвіті
Ти трояндою цвітеш.
Скоро й наші друзі в світі
Зроблять так і в себе теж!..
Є в нас друзі й немалі,
І не тільки на землі...
Слово честі вам моє,
Вже вони й на небі є!..

ХОР.

Час
У нас
Тепер підхожий,
Він на крилах нас несе.
Зробимо ми все, що зможем,
А зробить ми можем все!

С. ВОСКРЕКАСЕНКО.

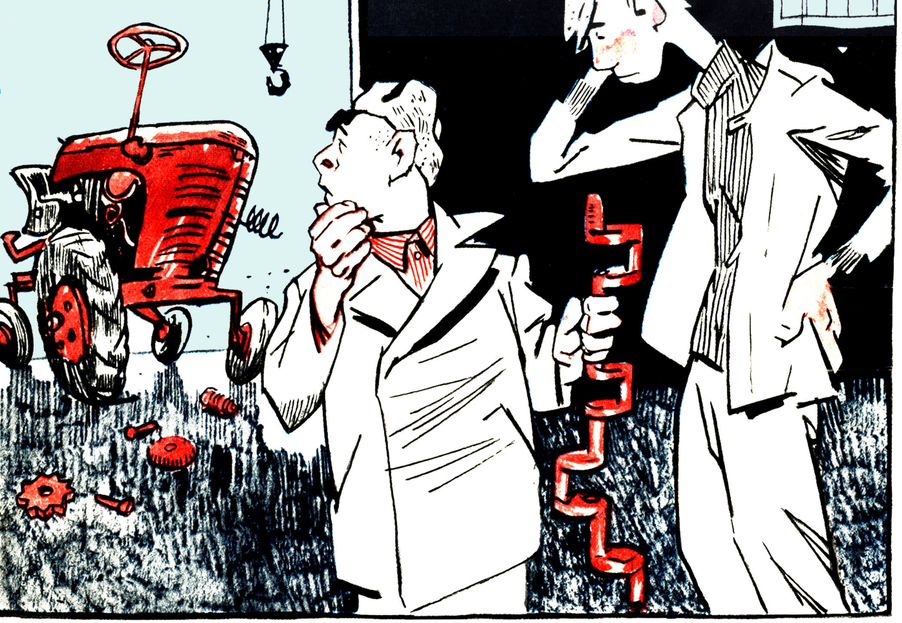

Мал. В. ЧЕКАНЮКА

МАЙСТРИ...

— А куди оце поставити?
— Ну, це вже деталі...

ЗАГНУЛА...

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

— І ось приходить до нас на ферму зоотехнік...
— Е-е, мамо, це вже ви казку розказуєте.

Масовість і Касовість

Приказка «яблукові ніде впасти» тільки в незначній мірі могла дати уяву про тісноту, яка панувала в клубі. Під звуки самодіяльного оркестру кружляли пари.

Проте весело тут було хіба що тим задиристим парубкам, які встигли перед танцями сьорбнути з півлітрової тари.

Раптом клубом прокотилася вістка: «Прибув естрадний оркестр!»

«Естрадники» були не з проханих. Вони з гамором атакували сцену, де трудилися самодіяльні альти і валторни, і всією своєю джазовою потужністю вдарили рокк-н-ролла.

Самодіяльність зайняла оборону. В руках у диригентів замість паличок з'явилися замашні дрючки. Не тільки трикутники і тарілки, а й баси, і флейти, і корнет-а-пістони першої-ліпшої хвилини могли перетворитися на ударні інструменти.

Атмосфера розпалювалась. Прихильники «стилю» етали на захист джазу. Їхній свист і вереск заглушив голоси прихильників вальсів, фокстротів і польок.

У цих складних обставинах не розгубився тільки голова правління клубу т. Якимчик.

Переконавшись, що виручка сягнула рекордної цифри, і не бажаючи псувати взаємин з прибутковою «клієнтурою», він вирішив діяти за принципом: «Хай мені п'ять хвилин буде соромно, зате потім весь час буде добре». І запропонував самодіяльним музикантам капітулювати.

Тоді в залі почали вибрикувати такі па і відколювати такі коліна, що навіть бувалий у бувальщях дільничний міліціонер, що прибіг на гамір, почервонів, плюнув і зник.

Вищезгаданий гармидер, коли халтурники в погоні за довгим карбованцем перейшли у наступ на самодіяльність, зчинився у клубі Київського заводу «КАМЗ» наприкінці минулого року.

Проте атмосфера комерційних танцюльок панувала там не один місяць. Пияцтво і хуліганство були постійними супутниками цих танцювальних вибриків. Дотанцювалися до того, що довелося втрутитись районним організаціям.

З нового року танці у клубі «КАМЗ» припинилися. Але яка нудьга запанувала там! На дверях можна було почепити табличку: «Через те, що ми не вміємо організовувати клубну роботу, а звикли лише комерціювати, — клуб здається в оренду».

Нас можуть запитати: а хіба в інших Палацах і Будинках культури комерційна діяльність на другому плані?

Справді, спробуйте суботнього або недільного вечора пробитися у приміщення Палацу культури заводу «Точелектроприлад», пред'явивши біля входу профспілковий квиток. Контролер подивиться на вас, як на божевільного.

Якщо ви прийдете до дев'ятої години вечора, то будьте ласкаві придбати квиток у кіно... якщо ж після дев'ятої — запасайтеся квиточком на танці. Ваш профспілковий квиток ні до чого. Тут розваги продають за готівку.

Але ж фільм можна подивитися і в кінотеатрі... Щодо танців, то ви, може, проти них і не заперечуєте, але чому треба танцювати в своєму робітничому клубі за гроші та ще й в умовах, які часто описуються в міліцейських протоколах?

Такі справи і в Будинку культури заводу «Більшовик», і в Палаці культури харчовиків на Подолі, де теж 20 днів на місяць крутять кіно, а танцюльки влаштовують не двічі, а тричі на тиждень, претензійно іменуючи їх «вечорами відпочинку молоді».

Що й казати, останнім часом значно поліпшилась пропагандистська і виховна робота Палаців і Будинків культури. Там працюють Університети культури, провадиться лекційна пропаганда, добиваються чималих успіхів колективи художньої самодіяльності і Народні театри, працюють гуртки, фізкультурні секції, організовуються лекції і тематичні вечори на підприємствах. Вся ця корисна і важлива робота, як у дзеркалі, відбивається в місячних планах роботи згаданих культурних закладів.

Не відбивається інший, дуже кипучий бік їхньої діяльності — комерційний. Виходить, дзеркало бракованне!

Уважно придивившись до цих планів, можна побачити, що з навантаженням у вечірні години працюють тільки малі лекційні зали, що вміщують 150—250 чол. А що ж у великому залі, що у круглому залі, у просторих фойє, розрахованих на сотні людей?

Чому вечорами двері Палаців та Будинків культури відчиняються для членів профспілки лише три-чотири рази на місяць, та й то за запрошеннями? Чому, не враховуючи великих свят, так рідко влаштовуються справжні вечори відпочинку, де можна було б без платних квитків потанцювати, повеселитися, а потім послухати усний журнал, почути новини науки і техніки?

Чому, нарешті, вечорами не збираються в клубах шахісти, філателісти, нумізмати, садоводи, а то й просто охочі посидіти, погомоніти в затишку з приятелями, хай пробачить нас облпрофрада, за склянкою чаю?

На всі ці питання плани роботи Будинків і Палаців культури, на жаль, не відповідають.

Арифметика ж тут проста: 20 днів на місяць прокат кінофільмів, 8—12 платних танцюльок, 2—3 естрадних концерти. Де вже тут до тематичних вечорів і справжніх вечорів відпочинку, не кажучи вже про відкриті двері взагалі! Просто дивуєшся — як керівники Будинків і Палаців примудряються ще знаходити час для роботи Університетів культури!

Звичайно, на одні й ті ж факти можна дивитися по різному. Адміністрація Будинку культури залізничників ім. Фрунзе, наприклад, заздрить своїм колегам — харчовикам і машинобудівникам.

— Їм добре! 6—7 тисяч на тиждень витанцьовують та й від профспілок дотацію мають! А в нас? Танцювального залу немає... Дотації нема. Скиємо... Ну, там платна музична школа, гурток крою і шиття. Копійки! Одна втіха — кіно. Як не як, а 25 процентів виручки нам перепадає. На тому й кошторис держиться. Тільки хто ж ми для Головкінопрокату? Пасинки. Хіба він касовий фільм без бою дасть? От і крутимося!

Крутяться і фільми крутять. А щоб обставити конкурентів — сусідні кінотеатри і клуби, — двісті тисяч, як одну копійку, гатять в устаткування широкого екрану. Знай наших!

Дарма, що в так званій клубній частині тісно, холодно і незатишно, а в бібліотеці протікає дах.

— Кажете, вкладають грошики в широкоекранне устаткування? Так вони ж самі себе окупають!

Не брати ж приклад з адміністрації клубу працівників водопроводу, де холод настільки остудив ініціативу членів правління клубу, що єдиним реальним доказом їхнього існування залишилася тільки вивіска біля входу.

«Самоокупність» — звучить переконливо. Але чи варто нею, наче щитом, прикривати всі недоліки в роботі клубів і Будинків культури?

Може, краще обміркувати, як поєднувати прокат кінофільмів з масовими заходами, про які йшлося вище?

Настав час відучити адміністрацію клубів, Будинків і Палаців культури від занадто великого захоплення так званими «іншими» — читай — комерційними заходами.

Пора, давно пора широко відчинити двері клубів для членів профспілки, особливо для молоді. А які двері відчинити, які ж, навпаки, причинити — це вже справа самих культпрацівників і профспілок, що ними керують!

І. ЗОЛОТАРЕВСЬКИЙ.

ВОДА З СИРОПОМ

Що й казати, вода з сиропом — непогане питво.

Та тільки ж не з тим сиропом, що його пускають у воду Бердичівський шкіряавод та Червоньський цукрозавод.

Од цього сирону рибі у річці Гнилопяті не солодко, ні Від нього вона ладна втекти світ за очі, та хіба втечеш?!

Поборсавшись у воді, отруєній ядучими відходами виробництва, риба гине.

Риба, розуміється, безсила боротися з черствими, бездушними людьми, які не люблять природи і не цінують її багатств.

Риба мовчки конає в муках, гине також мовчки, бо не може роззявити рота і крикнути такому директорові:

— Що ж ти, чоловіче, робиш?!

Сказано — риба. Голосу в неї нема.

А от на Бердичівському шкіряному і на Червоньському цукровому заводах є занкоми профспілки, є партійні і комсомольські організації, є багато людей з чудесними голосами, але й вони чомусь теж мовчать, споглядаючи, як гине риба у Гнилопяті.

Невже, люди добрі, вам не жаль рибки?

Невже народного добра не жаль?

Подайте голос, дорогі товариші!

На таке дивлячись, гріх бути німим, як риба!

Як із скромної зарплати ростуть високі палати

Хвала, хвала і ще раз хвала індивідуальним забудівникам. Навіть у фейлетоні хочеться похвалити чесних людей, які на свої трудові заощадження або на позичку державну будують собі оселі.

Але оселі, які ви бачите на фото, якраз належать до тих палат кам'яних, які будуються не трудами праведними.

Цікаво, що всі ці фотографії вивезені з міста Трускавця, Львівської області.

Дивні діла коються у тому Трускавці! Прийняла міськрада рішення, за яким індивідуальні забудівники мають право споруджувати будинки не більше як на 60 квадратних метрів.

Рішення було прийняте, пронумероване й у стіл заховане. А як події розгорнулися далі, розповідають оці фото. До речі, жоден з будинків, зображених тут, не вкладається у габарити, передбачені міськрадою.

Почнемо екскурсію по мальовничому Трускавцю.

Ось будинок Станіслава Антоновича Зелінського (фото № 1), він височить у провулку Короткому і має 230 квадратних метрів площі, тобто майже в чотири рази перепльовує авторитетну постанову міськради. Власник цієї кам'яниці Станіслав Антонович Зелінський має квартиру в Дрогобичі. Працює він завідуючим відділом Попелевського споживчого товариства і одержує 500 карбованців на місяць. Як Станіслав Антонович примудрився при таких заробітках возвигнути такий домище, залишається таємницею, яку чомусь не поспішають розгадати слідчі органи.

В тому ж таки провулку Короткому красується друга унікальна споруда (фото № 2).

Вона належить Якову Григоровичу Дегтярьову. «Хатка» Дегтярьова трохи менша за гніздечко Зелінського, але й вона переплюнула постанову міськради майже в два з половиною раза.

З яких джерел фінансував Яків Григорович своє будівництво, добре відомо всім. Він, працюючи техніком-рентгенологом, приватно експлуатував державну рентгенапаратуру, а «гонорари» за ту експлуатацію повертав на будівництво.

Невідомо тільки, як Дегтярьов «зжився» з кримінальним кодексом і вийшов сухим з води.

Будинок по вулиці Садовій (фото № 3) належить Григорію Закаляку — єпископу Чернівецькому. Збудований на гроші, виручені від продажу «опіуму для народу».

По сусідству зіп'ялася кам'яниця Степана Семеновича Брошнівецького. Подейкують, що колись, років зо три тому, він працював, заробляв 408 карбованців і з тих грошей навіть аліменти виплачував. Зараз Степан Семенович ніде не працює. Нікола — будівництво відбирає весь вільний час.

А ось на фото № 4 — будинок, господар якого остаточно не встановлений. Формально належить він Бондарєву Леоніду Івановичу, який проживає десь у Грузії. Але всі будівельні роботи провадить колишній директор Дрогобицького міськпромкомбінату Токарський — тесть Бондарєва. На спорудженні будинку використовувались робітники комбінату, туди ж таки тягнулися будівельні матеріали, теж з комбінату. Воно й не дивно, що дуже швидко зросла собі така хатка на три поверхи. Між іншим, у документах, які зберігаються у міськраді, цей домище зареєстрований, як хатка площею 49 квадратних метрів!

Є в Трускавці цілий район, який активно забудовується дрогобицькими лікарями. Будується і заступник головного лікаря міської лікарні Каплан, і головний лікар бальнеологічного диспансеру Настич і лікар Воронченко. Та всіх їх обставив завідуючий міською лікарнею Чабаненко Іван Пилипович. Будується у Трускавці, має дачу в Криму, продає будинок у Дрогобичі, а сам живе в окремій трикімнатній квартирі в тому ж таки Дрогобичі.

Оце хват так хват! Всі його колеги теж мають квартири у Дрогобичі, але це не завадило Трускавецькій міськраді відвести кожному ділянки для забудови у Трускавці.

І знову ж таки виникає аж двоє питань. Чому саме у Трускавці йде тане активне будівництво і навіщо власникам будинків стільки житлової площі?

А відповідь одна. Трускавець — місто курортне і туди з'їжджається багато хворих не тільки з путівками в санаторії, а й з курсовками. Тут уже, хомко, не зівай, на те й курорт! Здавай ліжка по 300—350 карбованців на місяць і живи собі приспівуючи. Так і роблять всі домовласники.

У святого отця Закаляка навіть в несезонний зимовий період живе по 5 чоловік щомісяця. Кімнати двох поверхів і дві кухні в будинку Дегтярьова здаються курортникам.

«Прокатні» ліжка у кімнатах домовласників стоять щільненько, то ж і не дивно, що трапляються в Трускавці хазяї, які мають по 20—30 постояльців.

Влітку ціна ліжка зростає і доходить до 500 карбованців. Тут вже й учневі третього класу не важно пооперувати цифрами, щоб переконатися, як вигідно мати у Трускавці зайву житлову площу. Робиться все це під самісіньким носом фінвідділу міськради. Проте авторитетних товаришів все оте здирство, мало сказати, не турбує, вони його якось не помічають. Ніяк вони не зберуться більшість з отих будинків оподаткувати. Все ніколи. Ніколи навіть потурбуватися про будівництво Будинку культури у Трускавці, ніколи підшукати пристойне приміщення для міської бібліотеки, яка тулиться в обдертій халупі. Культурних закладів не будуємо, бо з будівельними матеріалами тее... Клуб чи бібліотеку з лободи не збудуєш.

Цікаво, де роздобули «лободу» для своїх кам'яниць всі оті вищезгадані індивідуальні забудівники?

Б. МИКОЛАЄНКО.

І. АВІЯН

Людина з вісьмома посмішками

Я певен, що навіть уві сні тиха, скромна посмішка не сходить з його уст. Не сходить тому, що навіть уві сні він удає з себе послужливу, доброзичливу людину.

Я живу з ним в однім будинку і працюю в одній і тій же установі. Там він завжди заклопотаний: бігає з одного кабінету до другого, здебільшого без усякої потреби. Його маленькі мишачі очиці нишпорять, стежать за товаришами по роботі, намагаючись підмітити що-небудь таке, що він вважає непристойним, або втуплюються в жінок, оцінюючи їх одяг.

Голова його завжди злегка схиляється вліво — це професійне викривлення, набуте, очевидно, після довгих років підслухування.

Після щоденного рейду по установі він котячими кроками повертається до своєї робочої кімнати і з посмішкою № 1 (ласкаво-доброзичливою), перегинаючись через стіл і майже торкаючись носом мого обличчя, бризкаючи слиною, шепоче мені у саме вухо:

— Хоч я, товаришу Влайку, ні в що не втручаюсь, але гляньте на нашу товаришку Джоржяску. Вона одягла таку блузку, наче з'явилася на бал, а не на роботу. Декольте, і руки оголила. Не завадило б помістити замітку у стінгазету. Адже ви в редколегії, чорт забирай, а сидите, склавши руки. Нічого дивного, коли завтра вранці вона прийде на роботу у вечірньому туалеті, а через деякий час і в купальному костюмі.

— Ну що ж, напишіть таку замітку.

— Я? Я, любий товаришу, ні в що не втручаюсь. Напишіть ви. Ви більш обізнані, адже три роки тому працювали бухгалтером у кравецькій артілі!

І за хвилину продовжує:

— Я піклуюсь про критичний матеріал у стінгазеті. Пам'ятаєте, вам уже зауважували, що такого матеріалу в газеті мало... І, між іншим, любий, не записуйте мені сьогодні запізнення на роботу... Це лише в третій раз!

Потім він тихенько прямує у відділ до товаришки Джоржяску, всміхається посмішкою № 2 (боязко-співучасницька) і сповіщає їй таємницю:

— Товаришко Джоржяску, хоч я ні в що не втручаюсь, але майте на увазі: Влайку щось проти вас має. Збирається написати про вас до стінгазети. Про те, нібито у вас надто декольтована блузка. Чи бачте, їм потрібна «блузка-мішок»! Але благаю вас, жодного слова, ви ж знаєте, я ні в що не втручаюсь.

Задоволений з себе, він іде, але, перш ніж переступити поріг, схиляє смиренно голову:

— Товаришко Джоржяску, що чути про наші грошові премії? Замовте ж, дорога, перед начальством словечко за мене! Ви ж знаєте, що мене ні разу не преміювали.

Я захотів на власні очі пересвідчитись, яка та блузка у Джоржяску. Зайшов у відділ, де вона працює, і тут лице в лице зіткнувся з нашим приятелем, він саме зачиняв за собою двері... Захоплений зненацька, він неохоче наліпив на кутки рота посмішку № 3 (кисло-перелякану).

Нічого особливого я не побачив: блузка була досить скромна і справила на мене приємне враження. Навіть дуже ревнивий чоловік дозволив би своїй дружині носити такий одяг.

Наш приятель, блюститель і захисник моралі, пішов до кабінету директора. Нерішуче відчинивши двері, він просунувся в кабінет, лице його відтворило посмішку № 4 (відверто-«принципову»), і він почав бурмотіти:

— Товаришу директоре, ви знаєте, що я ні в що не втручаюся, але...

Директор, який давно його розкусив, глянув скоса:

— У що не втручаєтесь?

— Ні в що не втручаюсь, але, знаєте, товариш Влайку та товаришка Джоржяску поводяться не... Зрозуміло, це їхня справа, але мені здається, що вони не мають права освідчуватись у коханні під час цих 480 робочих хвилин! Завітайте до неї у відділ, і ви застанете обох за порушенням пролетарської моралі! Сидять наодинці і щось базікають про блузки та інші подібні речі... Тут же, товариші, установа, а не ломбард!

Нахиливши голову, він смиренно, як після молитви, готовий прослизнути через поріг, але, торкнувшись дверей, зразу ж повертається:

— Товаришу директоре! Насмілююся просити завчасно, коли тільки можливо, дві путівки до моря на липень — для мене і моєї дружини. Ви знаєте, хоч я у профспілкові справи не втручаюся, проте...

— Так, ви правду кажете — у профспілкові справи не втручаєтесь...

У своєму особистому житті наш приятель розвиває бурхливу діяльність, яка, звичайно, відповідає його основним принципам. Але коли в квартирі йде мова про його частку внесків за опалення або за ліфт, тоді він справді зовсім не втручається в «ці справи». І не втручається настільки, що має заборгованість більш як за два роки. Коли йому за це дорікають, він витискує посмішку № 5 (схильну) і пояснює:

— До хатнього господарства я не втручаюсь. Поговоріть про це з моєю дружиною.

Дружина ж його, бідолашна, втрутилася б у ці справи, але... чоловік тримає під ключем кожну копійчину.

У вільний час наш приятель цікавиться сусідками. Одного разу він зупинив мене на вулиці:

— Любий мій, — сказав він мені пошепки, — ти знаєш, я ні в що не втручаюся, але кажу одверто, хоч і почуваю, що червонію: твоя дружина надто пізно приходить з роботи... сусіди вже кажуть...

— Що кажуть?

— Я... Я не знаю, не в моєму характері підслухувати, але говорять. На те в них і язики...

Минає кілька днів, і наш приятель знов підстерігає мене на сходах. Він підбирає собі посмішку № 6 (гірко-заклопотану) і з погано удаваною ніяковістю починає:

— Любий мій, на мою думку, між друзями не повинно бути таємниць. Я оце бачив твою жінку у місті. Це, звичайно, не моя справа, але по-приятельськи я міг би сповістити тебе про деякі подробиці. Вона ходила з якимсь суб'єктом. Суб'єкт нічого собі, в окулярах, з сивими скронями. А загалом у нього вигляд справжнього гульвіси.

(Я знав про це. Жінку я залишив у місті з її батьком, який приїхав з провінції. Вона мала з ним піти у крамницю «Оптика», щоб придбати нові окуляри).

— Знаю, дорогий друже,— сумно зітхнув я,— це стара історія Я тобі розкрию свою таємницю: я вже подав на розлучення. Мені набридло... Я кидаю її!

Нова посмішка, посмішка № 7 (розгубленоспівчутлива) застигла на його обличчі. Спантеличений, він почав кусати губи.

— Любий мій, хоч я і не втручаюсь, і це не моя справа, але ти надто поспішив. Твоя дружина дуже порядна жінка! Чесна! Якби ти спитав мене, хоч я і не маю звички втручатися, я дав би тобі пораду.

— В такому разі дай мені слово, що ти дійсно не будеш втручатися, і я тобі відкрию ще одну таємницю.

Я побачив у кутках його рота посмішку № 8 (схвально-цікаву) і продовжував:

— Я не подавав на розлучення і раз назавжди забороняю тобі втручатися у мої справи!

Розлютившись, я вихопив з кишені хусточку, витер піт з лоба і з усієї сили грюкнув дверима перед самим його носом.

За дві години, коли моя дружина поверталась додому, вона зустріла його на тім самім місці. Окинувши її поглядом, в якім можна було знайти суміш усіх його стандартних восьми посмішок, він тихо промовив:

— Люба мадам, я ні в що не втручаюся, але що поробиш? Ваш чоловік, щойно виймаючи хустку з кишені, упустив ось цю фотокартку. Нічого собі, гарна, молоденька.. Спокусливе декольте... Одразу видно, що це за птиця...

— А хто ж вона, на вашу думку, сусіде?.. Думаю, що це його сестра з міста Фокшани, і звуть її Аделя...

Вперше він не посміхався. Він прошепотів:

— Як?.. Що?.. Виходить... Та ні ж... Ви собі уявляєте, що то за тип ваш чоловік? Навмисне носить з собою фотокартку сестри, щоб ви вважали його за порядну людину!..

Журнал «УРЗІКА» (Бухарест).
Переклад з румунської.

Мал. БЕ-ША

Кому походи на Країну Рад вилізли боком.

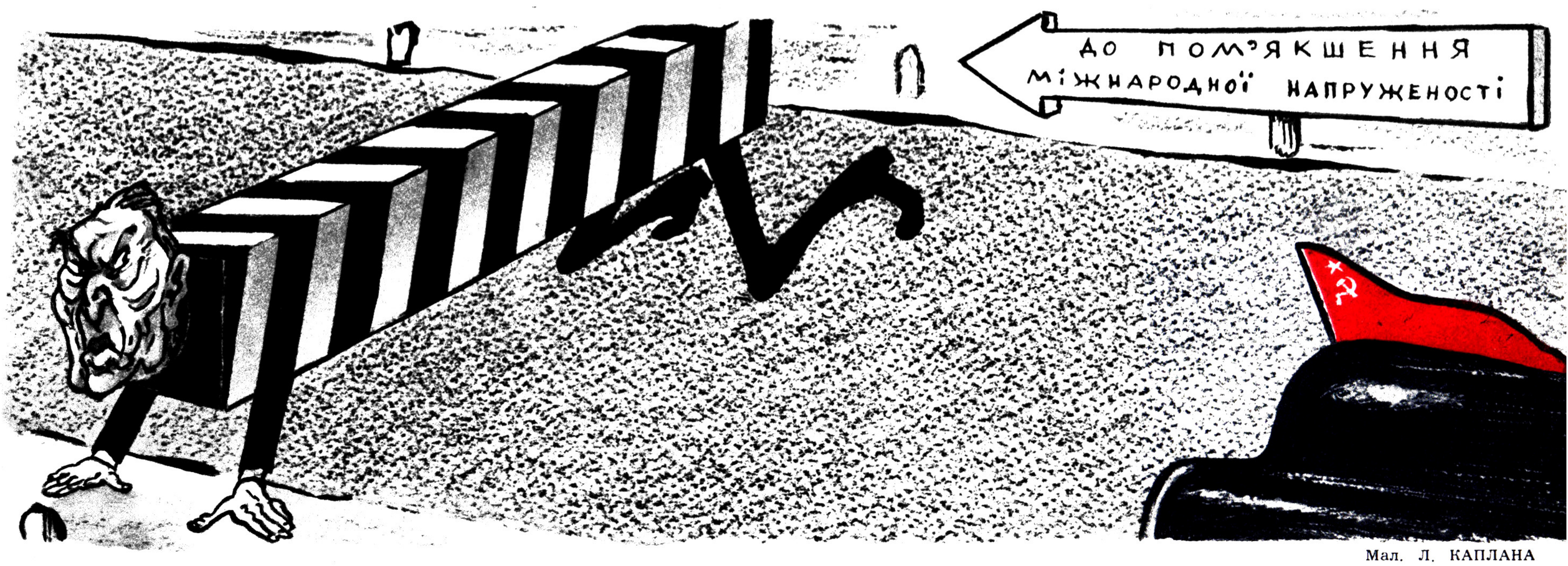

Мал. Л. КАПЛАНА

БОННСЬКИЙ ШЛАГБАУМ

Нотатки ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

СМІХ КРІЗЬ СЛЬОЗИ

«Як наздогнати Радянський Союз в галузі науки?»

Таке запитання поставила одна американська газета. І ось відомий журналіст Арт Бухвальд надіслав відповідь, яку редакція визнала найдотепнішим з усього, що було написано в Америці про цю пекучу для Сполучених Штатів проблему.

«Наш єдиний шанс наздогнати росіян в галузі науки, — пише Бухвальд, — полягає в тому, щоб спонукати їх викрасти наші наукові таємниці. Скориставшись ними, росіяни відстануть, щонайменше, на 3—5 років, і тоді ми зможемо їх наздогнати».

Арту Бухвальду не можна відмовити в дотепності, його пропозиція, дійсно, викликає сміх. Але дехто у Сполучених Штатах не на жарт образився. Редакція одержала листи, автори яких суворо запитують: з кого сміється дотепний журналіст?

На це запитання не так уже й важко відповісти.

ДЕЩО ПРО ЛІНГВІСТИКУ

Великі лінгвістичні труднощі виникли у Західній Німеччині. Як називати східну частину Німеччини, що лежить поза межами боннського раю? Німецькою Демократичною Республікою?

Боронь боже! Та за це можна й за грати потрапити, як за підривну комуністичну пропаганду: у Бонні не визнають ніякої Німецької Демократичної Республіки. Так що ж його робити?

І начальник боннського відомства преси фон Еккардт наказав усім західнонімецьким газетам і журналам, згадуючи НДР, іменувати її лише так: «так звана НДР»...

А як же іменувати її жителів?

Не дочекавшись відповідних розпоряджень од гера фон Еккардта, гамбурзький журнал «Дер шпігель», який, як видно, ще не втратив почуття гумору, запропонував іменувати жителів НДР «так званими німцями»...

ОБОЄ РЯБОЄ

Для американського адмірала Райта рідна стихія — море. Він командує військово-морськими силами Сполучених Штатів на Тихому океані. Щождо містера Дугласа, то він, як міністр авіації США, звичайно, вважає своєю рідною стихією повітряні простори. Але ж знайшлася для них обох і одна, спільна стихія, де і старий морський вовк і авіатор почувають себе, як у рідному домі. Це — стихія воєнного психозу.

Адмірал Райт пильно оглядав з свого флагманського містка простори Тихого океану і побачив страшенну «комуністичну загрозу» східному узбережжю Сполучених Штатів. Що то за загроза, пильний адмірал нічого до пуття не сказав, але зчиняє страшенний галас, закликаючи не піддаватися ні на які там пропозиції про роззброєння, а навпаки — озброюватися, якомога швидше озброюватися!..

Міністр Дуглас, звичайно, не хоче поступитися в пильності якомусь там адміралові. І він також угледів нову страшенну (ту ж таки «комуністичну»!) «загрозу» Сполученим Штатам, але вже не з морських, а з небесних глибин. І міністр зчинив не менший галас, ніж адмірал.

Виють адмірал з міністром на сонце, а воно світить, а воно розтоплює лід холодної війни...

ЗНАЙШОВ СВОЄ МІСЦЕ

До спиртогорілчаного заводу в Лондоні звернувся один з останніх нащадків колишнього царського «дому Романових». Нащадок цього «дому» запропонував власникам заводу купити в нього... царський герб, тобто двоглавого орла, для горілчаних етикеток. Пропозицію було прийнято. Віднині двоглавий орел Романових прикрашатиме пляшки з англійським віскі.

КАЗАХСЬКА НАРОДНА МУДРІСТЬ

(Переспіви із Абая Кунанбаєва)

1.

В людей недобрих сліпотою
Позначена вузенька путь:
Сердечність — зветься глупотою,
А підлість — мудрістю зовуть.

2.

В них і пристрасті прокидались
Лиш тоді... як для себе старались!

3.

На життя дорозі бурній
Єсть премудрі брехуни:
Хитрування — розум дурнів,
З ним і лишаться вони.

4.

Світ він бачив через призму:
Через призму кар'єризму.

5.

Я бачив, хороший мій сину,
Щасливу і в бідного путь,
Бо гроші не роблять людину
І щастя їй теж не дають.

6.

«О д н о л ю б»

Хвалився друг своїм єдиним шлюбом,
Що праведно і скромно вік прожив.
Він справді був великим однолюбом:
Крім себе він... нікого не любив!

7.

Поміч достойному —
Силу дає,
А недостойного —
Поміч псує.

Терень МАСЕНКО.

СПРУТ І МІНА

(БАЙКА)

Пихатий Спрут спіймав бродячу міну.
— Кинь кляту, кинь! — благали окуні.
— Е, ні!
Ніколи не покину.
Он, кажуть, Кит загрожує мені!

І міну почепив собі на спину.
Гасає з нею всюди день і ніч,
Лякає всіх, наліво і направо
Шарахає від нього риба пріч.
Лише акули аплодують: «Браво!
Оце так штука! Ну й добряча ж річ!..»
А Спрут гаса й при будь-якій погоді
Трима запал на бойовому зводі.
— Ой, Спруте,— мовив Кит,— так
небезпечно гратись:
На міні можна підірватись.
— Чого боятись? —
Мовив Спрут спесиво, —
Ця міна — диво! Незвичайне диво!

Сказав і зник.
Та раз у тиху днину
Все затряслося у підводній млі.
То вибухнула небезпечна міна
У Спрутовім кублі.

Що лопнув Спрут — це непогане діло,
Як висновок, скажу лише одне:
Хто бомбами махає очманіло,
Того Спрутова доля не мине.

І. НАУМЕНКО.

ЕПІГРАМА
НА КАНЦЛЕРА КОНРАДА АДЕНАУЕРА

Я канцлер,
канцлер «з голови до ніг» *),
Тверді й слова мої
— слова вельможі:
Якщо зректися канцлерства я зміг,
То й зречення зректися можу!

Євген КРОТЕВИЧ.

---

*) Перефраз слів короля Ліра: «Король, король я з голови до ніг».

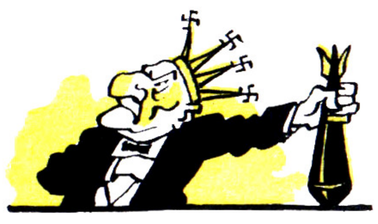

Друже Перче!

Може, ти не дуже в «курсі дєла» виробництва овочевих консервів, то повір нам на слово, що в нашому ділі ніяк не обійтися без такої штуки, як сірчаний ангідрид. Постачає нам його Хмельницький облпостачзбут. Привезе новенькі балони, призначить строк повернення порожніх балонів і чатує. Тільки прострочили — штрафує. Хоч розірвися, а давай їм порожні балони. А як же їх випорожниш, коли овочі не круглий рік родять.

Ще торік у квітні одержали ми 69 балонів сірчаного ангідриду. А що з ним у квітні робити, коли овочі для консервування ми починаємо одержувати тільки у другій половині липня. Використали ми в серпні 20 балонів і здали. У вересні ще 25 повернули постачальникові, а в листопаді і решту — 19 штук відправили. А нам з облпостачу рахуночок підносять: платіть 19057 крб. 80 коп. штрафу за прострочку!

Цікаво, чи той, хто планує ці штрафи, знає, що сірчаний ангідрид використовується в міру надходження овочів і за 2—3 дні при всій нашій оперативності ми його використати не можемо. І штрафи платити теж не можемо, бо за таких порядків наші фінанси, як кажуть, швидко заспівають романси.

Розгубилися ми, Перче. Не знаємо вже, що випускати, чи консерви, чи сірчаний ангідрид геть у повітря та швидше повертати балони.

Що вигідніше? Може, ти нам щось порадиш?,

І. КОМАРНИЦЬКИЙ,
директор Новоушицького консервного заводу.
В. ЧЕРНЯК,
головний бухгалтер заводу.

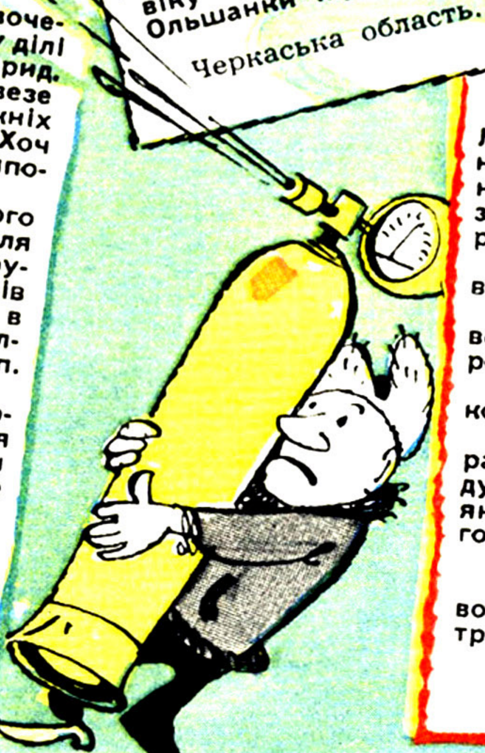

Коли тебе хто спитає, яка наймогутніша в світі річка, сміливо кажи: Ольшанка! Нехай Дніпро з нею не рівняється. То Ольшанка в погоду така, що кури вбрід переходять. А дай їй ложку дощу — відро грязюки буде. Тоді кожен шофер сам собі греблю гатить, та не кожен річку переїжджає. Невдах з болота витягують трактори, спеціально до того приставлені.

Воно, правда, шосейна дорога поруч пролягла. І міст тут був через свавільну Ольшанку. Та в 1955 році його хутенько розібрали (нібито мали будувати залізобетонний). А в розпалі літа 1958 р. начальник Черкаського обласного управління автотранспорту і шосейних доріг т. Бітаєв одписав тобі, Перче, що міст буде готовий в 1959 р.

Так він, Перче, такий готовий, як ото я спочатку писав... Жаль нам, дуже жаль товариша Бітаєва! Зопалу дав чоловік обіцянку, а того й не бачив, на яку могутню річку замірявся. А ще, Перче, жалькіше тих грошей та матеріалів, що спливли за водою, та тих автомашин, що віку собі вкоротили на берегах примхливої Ольшанки під селом Млієвом.

К. ОКА.

Черкаська область.

У Київському спеціалізованому управлінні № 581 тресту «Укрбурвод» працювали Скринник, Александров та ще кілька інженерно-технічних працівників. Старалися вони так, що завдали збитків на 261.351 крб. Після важкої роботи витерли лоби та й сказали:

— А давайте нам одноразову винагороду за вислугу років.

Їм пояснили, що таку винагороду мають право одержувати лише ті люди, які виконали виробничі завдання. Так каже закон.

— А ми послухаємо, що нам скаже Даниленко! — вигукнули Скринник і Александров.

І вдалися до судді 4 дільниці Московського району м. Києва т. Даниленко. А вона, не довго думаючи, вирішила, щоб державна організація, якій завдано збитків, заплатила оту саму винагороду в сумі 22.349 крб.

Ходять тепер бракороби та посміхаються.

Запитай, Перче, нарсуддю Даниленко: як це вона так хитро закони читає, що не тих, кого треба, захищає?

М. БАГЛІЙ,
керуючий трестом.

У тебе, мабуть, нема свого «Перцезбуту». А от у нас, у Луцької хімлісодільниці (Ківерцівський ліспромгосп, тресту «Ровноліспром»), — є. «Укрголовлісозбутом» зветься. Ото радість! «Укрголовлісозбут» (начальник т. Чемерис) про нас ревно дбає, він нашу продукцію збуває. Тільки якось дивно він це робить: смолу бере і живицю бере, а от скипидару-сирцю не бере. Не лежить у нього душа до скипидару. Через оту вередливу душу у нас скупчилося його на 368 тисяч карбованців. Вже й дівати його нікуди, а от збути самі не можемо — «Укрголовлісозбут» не дозволяє, штрафами загрожує.

Може, хоч ти, Перче, допоможеш нам позбутися таких збутовиків з «Укрголовлісозбуту», а разом з ними й скипидару.

М. НІКОЛЕНКО.

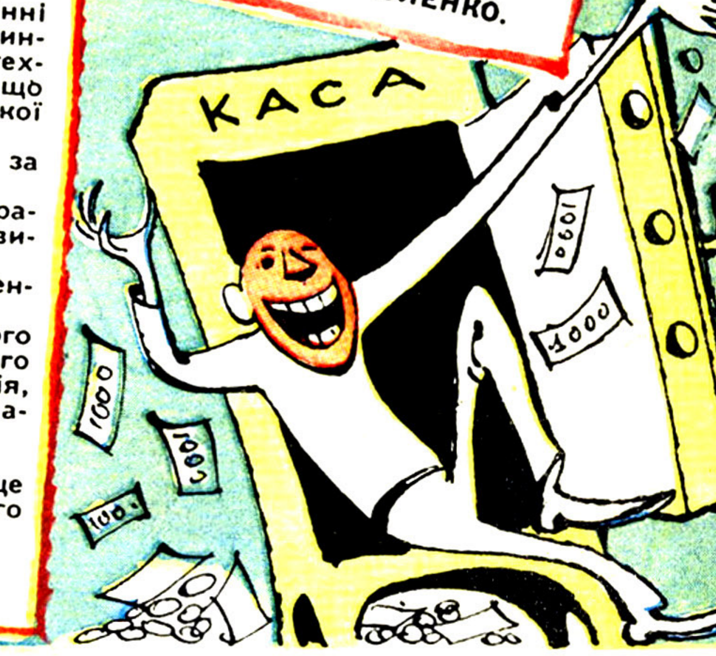

Якби ти завітав до Малодівицького району, то не знайшов би хати без радіоточки. Слухають у нас радіо і старі, і малі. Багато слухають, але мало чують. Бо яке вже там слухання, коли наше радіо якесь заїкувате та недолуге! Тільки почне передавати останні вісті, скаже кілька слів — і як заціпить йому.

Або почнуть передавати концерт. Прослухаємо пополам з гріхом пісню «Де ти бродиш», і тільки-но диктор почне оголошувати «Не брани ме...», замекає радіо і знову мовчить. А потім вирветься голос: «Свої відгуки і побажання надсилайте на адре...» і знову тиша заляже в репродукторі.

Куди надсилати відгуки, ми так і не дізналися і вирішили звернутися до тебе, Перче. Може, ти знаєш «адре...» нашого завідуючого радіовузлом Василя Івановича Божка? То вияснн, чому його й досі «не бранит» районний відділ зв'язку?

І. ПИСАРЕНКО,
працівник редакції районної газети.

Чернігівська область.

Мал. Л. БОЙКА

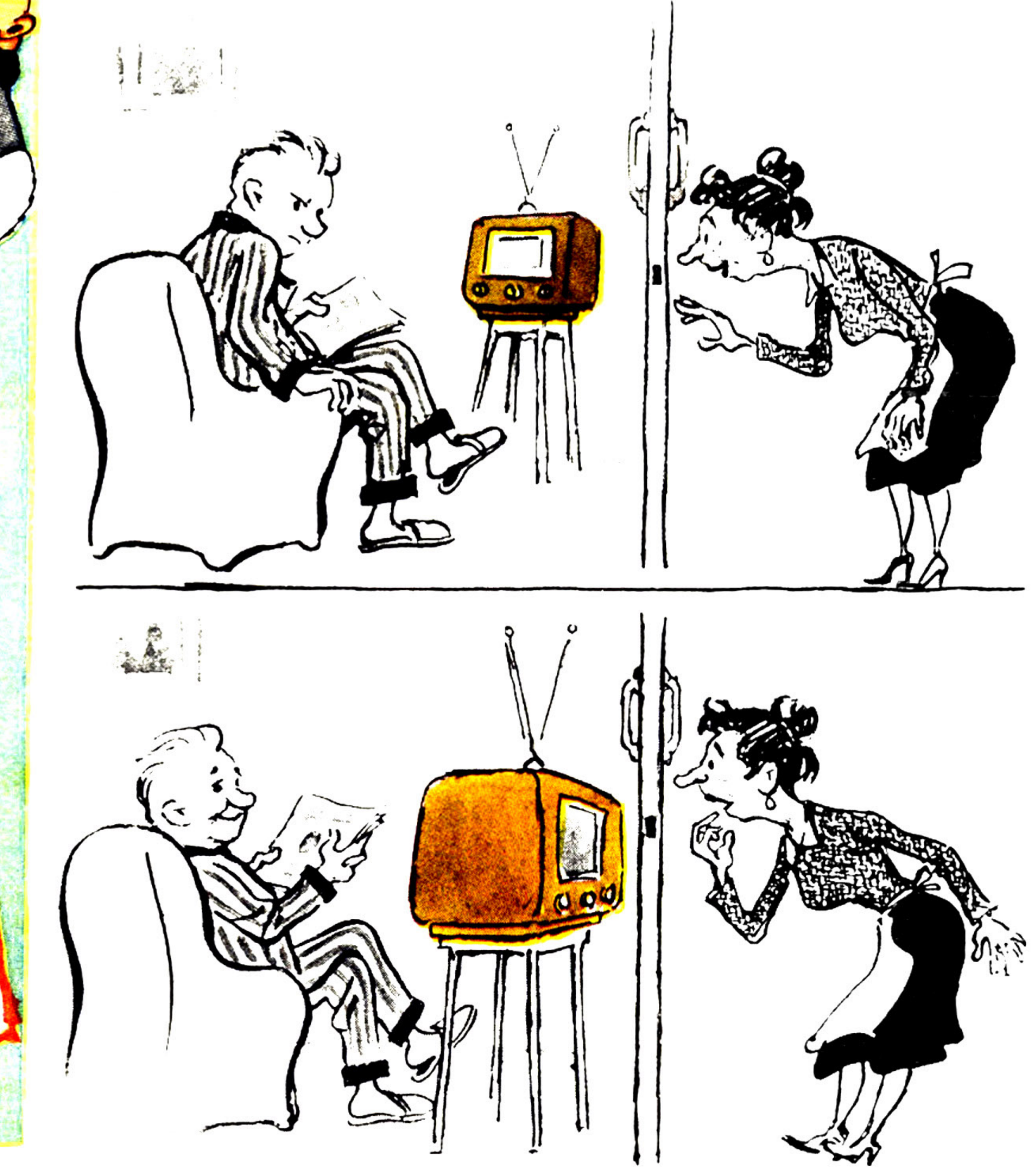

Без слів.

«...А я собі дримбу куплю»

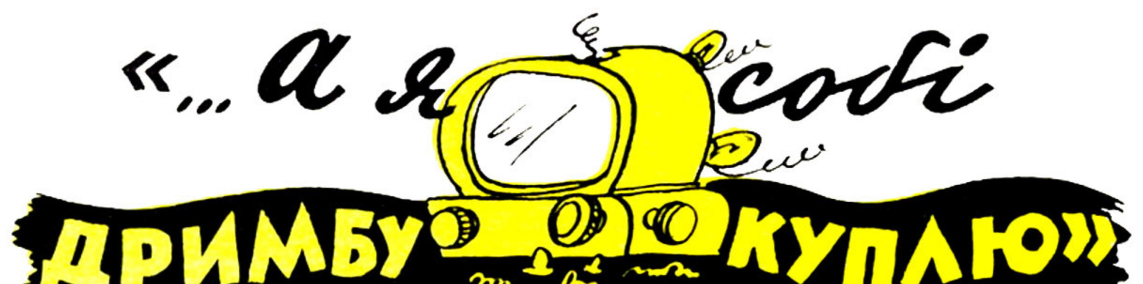

(СЕРДИТА ГУМОРЕСКА)

Придбав я «Львів-2». Гарненький такий — у оправі «з цінних порід дерева»...

А що таке «Львів-2»? Це, по-перше, штука не дрібненька — вагою щось кіл із півсотні, а вартістю аж у 2600 карбованців! По-друге, «Львів-2» — це телевізор, а значить — великий друг нашого дозвілля. Принаймні, так у газеті написано...

Отож, коли я вселив цього друга у свою квартиру, він справді кілька днів вірою і правдою потішав усе наше сімейство, а потім... Потім це йому, очевидно, набридло і він враз забастував: диркнув, пшикнув, блимнув та й потух.

Викликали техніка. Роздивився він документацію, випотрошив наше надбання і, зробивши оту анатомію, лише головою покрутив.

— Що, причина серйозна? — запитую.

— Дуже серйозна. Біда в тому, що машину цю зроблено наприкінці місяця! Отой русявий хлопець-монтажник саме план довиконував... Ну, й напоров. А «ОТК», не дивлячись, підписало. Йому ж чорнила не жаль?! Сидить собі там щось молоде-зелене, нікому не заважає і сумлінно підписує все, що не підсунуть...

Така, майже шерлок-холмсівська, обізнаність цієї людини мене дуже вразила і мені нічого не залишилося, як перетворитися на доктора Ватсона і почати запитувати.

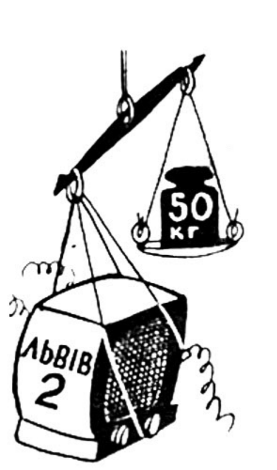

— Це все ви встановили шляхом дедуктивного чи індуктивного мислення? — шанобливо поцікавився я.

— Яке там мислення! — втер лоба технік. — Адже ж тут і дурному видно, що й до чого! Про те, що зроблено в кінці місяця, вони й самі написали: «Дата випуску — 29 серпня 1959 року». Що штурмували — видно з якості роботи: усе змонтоване на «хап-лап»! Скрізь стирчать необкусані кінці дроту, поналяпувано оловом та фарбою, попідсмажувано ізоляцію, строчник партачить, штепсель не контачить... Словом — халтура!

— А... а як ви довідались, що монтував хлопець, та ще й русявий?

— Бо вже ж не дідько лисий залишив у арматурі цілий жмут русявого чуба! Напевно, нахилився дуже..

— А «ОТК» чому молоде й зелене? І звідки відомо, що воно підписувало, не дивлячись?

— Не смішіть! Хто ж іще у документах писатиме таким розбірливим школярським почерком? Хто, замість закарлючки, так старанно виведе своє повне прізвище? Бачите — «Скубченко»? А що підписувало те «Скубченко» не дивлячись, — вже й зовсім неважко встановити: якби воно хоч одним оком глянуло на цю «роботу», то напевно не вистачило б совісті благословляти явний брак!

— Ну, а тепер телевізор готовий? — запитав я востаннє.

— Та... готовий... — якось невиразно промимрив технік, відводячи погляд кудись убік.

— От, спасибі вам велике! Прощавайте!

— Прощавайте!

Забрав технік свої манатки та й подався. А наш підступний «друг» ніби того й чекав! Тільки-но настало 31 грудня — він знову чиркдирк-блись! та й завмер. Ну! Не на тебе ж усе зле та лихе! А нам же так кортіло подивитись, як то «вівчарик молоденький та й на дримбі грає»! І ще що-небудь... І ось тобі маєш!

...Стоїть тепер на тумбі ота безсовісна львівська «дримба» № 060690, єдиним банькатим оком своїм байдуже дивиться, ріжками блискучими на дубовому лобі виграє, дражниться ніби. А мені вночі під Новий рік щось таке вчинити непотрібне дуже кортіло! З досади, значить...

Отож, уранці схопився я та й заходився мерщій писати. І не лише до Львівського телевізійного заводу (м. Львів, 18 Ленінградська, 45), а й ще кудись... Поки се та те, думаю, нехай прочитають десь про себе русявочубаті хлоп'ята та зелені дівчата і нехай почервоніють хоч трохи! А коли не вони винні, то нехай знайдуть винних: на те вони й комсомольці, мабуть. А знайшовши, нехай їх трішечки тес... Щоб і крізь дубову оправу відчувалося!

Д. ВИШНЕВСЬКИЙ.

Телевізор перчанський

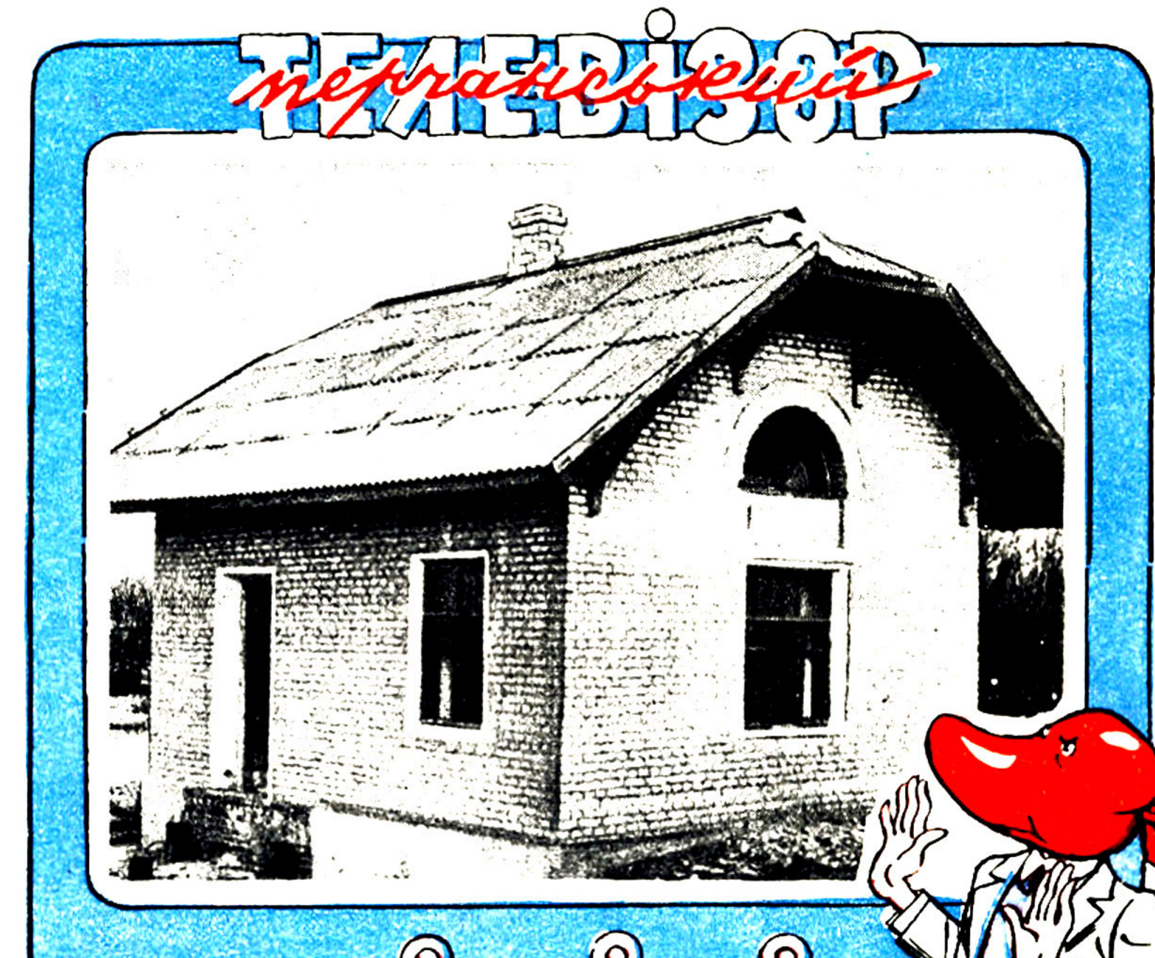

Дорогі наші телеглядачі!

Перед вами, на екрані, стоїть гарна хатка. Вона тримається не на курячих лапках, а на твердому фундаменті кам'яному. Проте важко цій хатині на землі стояти. Збудували її три роки тому та й покинули напризволяще. Збіглися до неї дітки-малолітки, погралися, побавилися. Осталася хатка без вікон, без дверей і навіть без даху.

Прийшли майстри з молотками й сокирами, хатку відремонтували, шибки повставляли, дах полатали. І знову позбігалися дітки-малолітки, шибки потрощили, ганок розібрали...

Не подумайте, товариші, що це передача для дітей. Ні, вона для тих товаришів, поважних та дорослих, які на станції Красноармійське Донецької залізниці збудували приміщення для чергових по станції і забули його заселити. Хай полюбуються хаткою, доки вона ще купи тримається.

До побачення, товариші.
До наступного телебачення.

ДЛЯ ЧОГО СКЛАДАЮТЬСЯ АКТИ?

Правда, дивне запитання? Еге! Не дуже воно вже й дивне. Може, думаєте, що акти складаються, щоб потім заходів вживати? Не скрізь і не завжди. Недовірливих відразу посилаємо на Станіславщину.

Інженер Станіславської обласної контори Держбанку т. Зелінський якось поїхав по області перевірити, як провадяться в районах будівельні роботи.

В результаті його поїздки народилися акти.

А в отих актах писалося про те, що і в Калуші, і в Заболотові, і в Городенці, і в Надвірній будівельники роблять чималенькі приписки до виконаних робіт.

Всього по області виявилось приписок на суму близько трьохсот тисяч. Сума чималенька. Окозамилювачі навіть не пручалися. Підписали акти, наче передчуваючи, що їм за це нічого не буде. І не було. Прочитав ті акти голова облспоживспілки т. Букшований, похитав головою і махнув рукою. Акти припадають собі пилом.

От і виходить, що складалися вони так, для порядку. А такий порядок дуже влаштовує окозамилювачів і хапуг.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Про те, що Хмельницька артіль ім. Кірова виробляє браковані меблі, а в продаж пускає їх, як першосортні, писалося у замітці «Робиться так...» («Перець» № 10 за 1959 рік).

Як повідомила Хмельницька облпромрада, питання про випуск недоброякісної продукції обговорювалося на відкритих партійних зборах артілі, які суворо попередили бракоробів. Технічного керівника артілі Кирилюка П. М. з роботи знято.

★ У № 14 (1959 р.) журналу було вміщено фотообвинувачення «Чим далі в ліс...» про те, що понад шляхом Київ — Гостомель виставлені неписьменні віршовані «заклики».

Як повідомила дирекція Святошинського лісопарку, після виступу Перця ці «заклики» знято. Їх буде замінено іншими.

★ «І спійманий, а не злодій» — так звалася замітка, надрукована у № 15 (1959 р.) журналу про те, що у Градизькому районі на Полтавщині органи міліції та прокуратури незадовільно борються з порушенням законності.

В. о. прокурора Полтавської області т. Ф. Дукмас повідомив, що обласна прокуратура провела комплексну ревізію роботи прокуратури Градизького району. Наслідки ревізії розглядалися на бюро райкому КП України. За недостатню боротьбу з злочинністю та з порушенням законності прокуророві району т. Архипову оголошено догану, а начальника міліції т. Титаренка суворо попереджено. Крім того, прокурор області т. Хламов провів нараду працівників прокуратури, суду та міліції Градизького району про посилення боротьби з злочинністю.

Постанову райпрокурора у справі головного бухгалтера БМУ-6 Суховершка скасовано. Райпрокуророві т. Архипову запропоновано закінчити слідство і притягти Суховершка до карної відповідальності.

★ У тому ж номері, у фейлетоні «Он воно як...» Перець критикував місцеві організації м. Борисполя (Київщина) за погане культурно-побутове обслуговування мешканців райцентра.

Голова виконкому Бориспільської райради т. Бухало повідомив редакцію, що після виступу Перця виконком вжив заходів до ліквідації хиб, викритих у фейлетоні. Зокрема, зменшено потужність вуличних гучномовців, заборонено продаж на розлив алкогольних напоїв у недозволених місцях. Планом на 1960 р. передбачено впорядкувати ставок і створити ще один парк для відпочинку трудящих. У міському парку закінчується будівництво водопроводу. Для міського готелю придбано нові ліжка та стільці. Заасфальтовано та забруковано частину тротуарів і мостових. Для поліпшення зеленого господарства міста будується оранжерея.

★ Про те, що заступник начальника збуту Сталінського раднаргоспу т. Острий Є. М. дав телеграму на 12 адрес — начальникам головзбутів Держплану УРСР, хоча в цьому не було ніякої потреби, писалося в листі, надрукованому в № 15 (1959 р.) журналу.

Начальник управління збуту Сталінського раднаргоспу т. В. Тичинін повідомив, що вартість телеграм віднесено за рахунок т. Острого.

ПЕРОМ ПО ПЕРАХ

ОЖИВИЛИ МАМОНТА!

У газеті «Комсомольская правда» за 1 січня 1960 року можна бачити додаток: чотири сторіночки «Комсомолки» від... 1 січня 2010 року.

Дуже цікаві фантастичні матеріали надруковані на тих сторінках, а серед них замітка «Мамонт в зоопарку». У ній розповідається, як вчені оживляють мамонта, виявленого експедицією зоологічного інституту на півострові Таймир. Учений Ю. В. Долгушкін каже кореспондентові газети:

«Записані перші біотоки головного мозку. Завтра чекаємо перших ударів серця. Я думаю, що в лютому-березні наступного року москвичі зможуть побачити волохатого гіганта в зоопарку».

Прочитали цю замітку в редакції газети «Комунар» (м. Вознесенськ, Миколаївської області) і аж руками сплеснули. Оце так новина! Негайно передрукувати!

Передрукували. Але дещо підправили. Цілком серйозно написали, що мамонта знайшли в 1959 році, а побачити його можна буде в лютому — березні 1960 року.

Нечуваний, неперевершений стрибок у науці зробили вознесенські газетярі! Поставили на ноги доісторичного гіганта!

Чого доброго, повірять їм читачі, та й помандрують до Московського зоопарку дивитися на таке чудо.

Одне можна порадити редакторові газети «Комунар» т. О. Мірошниченкові: навіть передруковуючи матеріали, треба думати.

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ

САМ СОБІ ПРОГРИЗ ГОЛОВУ т. Павлов — завідуючий їдальнею шахти «Замківська-2» (трест Кадіїввугілля», Луганська область) за те, що одного разу випадково випустив з своїх рук «Книгу скарг». Тепер ця заповітна книга зберігається під надійним залізним замком і нікому не видається.

З'ІВ СОБАКУ на відписках заступник голови виконкому Березанської райради (Київщина) т. Терещенко. Зайвий раз переконалися у цьому працівники Лехнівської лікарні, як оце недавно при світлі каганця прочитали чергове письмове запевнення т. Терещенка, що електрифікацію лікарні буде здійснено не пізніше, як 3 січня 1960 року.

Малюнок нашого читача А. ВАСИЛЕНКА (м. Миргород на Полтавщині).

«По большому городу бредет тишина...»

Редактор Ф. МАКІВЧУК.
Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.
Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, вул. Леніна, 19, Тел. 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.
Журнал «Перець» № 4 (423) (на украинском языке). Підписано до друку 6. II. 1960 р. Папір 70×108 1/8 = 0,75 пап. арк. 2,05 друк арк.
БФ 02429. Друкарня видавництва «Радянська Україна», Київ, вул. Анрі Барбюса, 51/2. Зам. 479. Тираж 250 000 прим.

Відсканував Іван Толокньов, опрацював Олег Леськів
http://perec-ua.livejornal.com

Я не можу, товариші, не назвати на нашому Пленумі найвідсталіші в республіці райони по вирощуванню кукурудзи і прізвища їх керівників. Мабуть, це буде їм неприємно, але, може, хоч сором на них вплине.

Найнижчий урожай кукурудзи одержали: в Петрівському районі, Кіровоградської області (секретар райкому партії т. Білоножко), Красно - Перекопському районі, Кримської області (секретар райкому т. Дмитрієв), Димерському районі, Київської області (секретар райкому т. Шкуро), Білокуракинському районі, Луганської області (секретар райкому т. Честних), Бериславському районі, Херсонської області (секретар райкому т. Мусієнко).

(З доповіді М. В. Підгорного на січневому Пленумі ЦК КП України).

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Кукурудза: — Запам'ятайте, шановні, цей урок!